

894

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 16 czerwca 2009 r.

w sprawie szczegółowego sposobu, zakresu i trybu sprawowania nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń w sprawach nieletnich

Na podstawie art. 78 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. Nr 11, poz. 109, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób wykonywania przez sędziów rodzinnych nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń o skierowaniu nieletniego do ośrodka kuratorskiego, o umieszczeniu w młodzieżowym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii, domu pomocy społecznej, publicznym zakładzie opieki zdrowotnej, schronisku dla nieletnich i zakładzie poprawczym, jak również decyzji o umieszczeniu w policyjnej izbie dziecka, a w szczególności:

- 1) tryb przeprowadzania kontroli oraz sposób dokumentowania jej przebiegu i wyników;
- 2) tryb wykonywania zaleceń wydanych w toku sprawowania nadzoru.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o placówce, należy przez to rozumieć ośrodek kuratorski, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, dom pomocy społecznej, publiczny zakład opieki zdrowotnej, schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, policyjną izbę dziecka.

§ 3. Dyrektor publicznego zakładu opieki zdrowotnej i domu pomocy społecznej jest zobowiązany do niezwłocznego zawiadomienia sądu opiekuńczego właściwego dla miejsca położenia placówki o każdorazowym przyjęciu i zwolnieniu nieletniego.

§ 4. Nadzór, o którym mowa w § 1, wykonuje sędzia rodzinny wyznaczony przez prezesa sądu okręgowego, w którego okręgu znajduje się ta placówka.

§ 5. Wykonywanie nadzoru polega na kontroli i ocenie:

- 1) legalności umieszczenia i pobytu nieletnich w placówce oraz zwalniania ich z placówki;
- 2) zgodności umieszczania nieletnich w placówce z orzeczeniami sądów;
- 3) przestrzegania praw i obowiązków nieletnich, zwłaszcza w zakresie, w jakim naruszenie tych praw i obowiązków może pociągać za sobą odpowiedzialność karną i dyscyplinarną;

- 4) zgodności udzielania przywilejów, nagród i stosowania kar z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- 5) prawidłowości stosowanych w placówce metod i środków oddziaływania na nieletnich, zwłaszcza w zakresie ich zgodności z prawem i skuteczności;
- 6) prawidłowości dokumentacji dotyczącej nieletniego oraz dokonywania okresowych analiz i ocen skuteczności postępowania w sprawie nieletniego;
- 7) przestrzegania ustalonego porządku, dyscypliny i prawidłowości postępowania w przypadku ujawnienia popełnienia przestępstwa oraz w innych przypadkach zagrożenia bezpieczeństwa placówki;
- 8) zapewnienia nieletniemu warunków bytowych i sanitarnych, opieki zdrowotnej oraz możliwości udziału w zajęciach kulturalno-oświatowych i rekreacyjnych oraz rozwijania jego aktywności społecznej;
- 9) udzielania nieletnim opuszczającym placówkę odpowiedniej pomocy określonej odrębnymi przepisami;
- 10) prawidłowości i terminowości załatwiania próśb, skarg i wniosków nieletnich.

§ 6. W celu realizacji zadań, o których mowa w § 5, sędzia rodzinny:

- 1) ma w każdym czasie prawo wstępu na teren nadzorowanej placówki oraz pomieszczeń, w których przebywają nieletni;
- 2) ma prawo przeglądania dokumentów i żądania wyjaśnień od administracji nadzorowanej placówki;
- 3) ma prawo przeprowadzania na osobności rozmów z nieletnimi oraz badania ich próśb i skarg;
- 4) przeprowadza okresowe, co najmniej raz w roku, lub doraźne kontrole nadzorowanych placówek, w zakresie obejmującym całość spraw poddanych nadzorowi albo niektóre zagadnienia w tym zakresie;
- 5) może wydawać zalecenia pokontrolne oraz kontroluje prawidłowość i terminowość ich realizacji;
- 6) podejmuje w miarę potrzeby inne czynności i decyzje zmierzające do usunięcia uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.

§ 7. Sędzia rodzinny niezwłocznie powiadamia kierownika placówki o przystąpieniu do czynności kontrolnych i o zakresie kontroli.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 58, poz. 542, z 2003 r. Nr 137, poz. 1304 i Nr 223, poz. 2217, z 2005 r. Nr 169, poz. 1413, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 112, poz. 766 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 917.

§ 8. 1. Z przebiegu kontroli sędzia rodzinny sporządza sprawozdanie, które powinno zawierać dane dotyczące zakresu kontroli, omówienie czynności kontrolnych oraz zwięzłe ustalenie wyników przeprowadzonej kontroli wraz z zaleceniami pokontrolnymi, zmierzającymi do usunięcia stwierdzonych uchybień i zapobieżenia ich powstawaniu.

2. Oryginał sprawozdania, o którym mowa w ust. 1, przechowuje się w aktach właściwego sądu okręgowego przez okres 10 lat. Jego odpis prezes sądu okręgowego przesyła w terminie 14 dni od dnia zakończenia kontroli kierownikowi placówki oraz organowi prowadzącemu placówkę.

3. W przypadku stwierdzenia istotnych nieprawidłowości sędzia rodzinny przesyła odpis sprawozdania odpowiedniemu ministrowi sprawującemu nadzór nad danym typem placówki.

§ 9. 1. Kierownik placówki lub organ prowadzący placówkę może w terminie 14 dni od dnia otrzymania sprawozdania zgłosić prezesowi sądu okręgowego zastrzeżenia, uwagi lub wnioski dotyczące ustaleń wyników kontroli i zaleceń pokontrolnych.

2. Prezes sądu okręgowego w terminie 30 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń, uwag lub wniosków, o których mowa w ust. 1, zawiadamia zgłaszającego o sposobie ich załatwienia.

3. W celu omówienia wyników kontroli prezes sądu okręgowego może zorganizować naradę pokontrolną. O terminie i przedmiocie narady zawiadamia się kierownika placówki, organ prowadzący placówkę i sędziego rodzinnego, który przeprowadził kontrolę.

§ 10. 1. Kierownik placówki lub organ prowadzący placówkę po upływie wyznaczonego terminu do wykonania zaleceń pokontrolnych niezwłocznie składa sędziemu rodzinemu sprawującemu nadzór informację dotyczącą zakresu i sposobu ich wykonania.

2. O niewykonaniu lub niewłaściwym wykonaniu zaleceń pokontrolnych sędzia rodzinny zawiadamia organ prowadzący placówkę.

3. Przepis § 8 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

§ 11. W celu zapewnienia prawidłowego sprawowania nadzoru oraz właściwego wykonywania zaleceń pokontrolnych prezes sądu okręgowego organizuje przynajmniej raz w roku narady z udziałem sędziów rodzinnych sprawujących nadzór, kierowników nadzorowanych placówek oraz przedstawicieli organów prowadzących te placówki.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 31 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania nadzoru nad wykonywaniem orzeczeń w sprawach nieletnich (Dz. U. Nr 81, poz. 886 oraz z 2004 r. Nr 122, poz. 1281).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: A. Czuma